

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 20. Zettortdeenâ 14tâ Mei 1836.

Sirgu skreeschana Engländeru semmê.

Kahdas 13 juhdses no London — sinnaseet ka schi ta bes galla leela galwas pilsehtha Engländeru semmê — irr sinuks fahdschis, ar wahrdu New-Market; turpat irr no wezzu wezzeem laiskeem sirgu skreeschana, tiklab par leelu lusti, kâ arri us derreschanu. Pats kehniensch nowehl ik gaddu 100 gineas — tas irr muhsu naudâ us kahdeem 600 sudr. rubteem — preeksch labbaku skreiju sirgu; un sirgs kas scho gohda makfu diwi reis winnejis, ar to wairs ne skreij us derreschanu. Schinni fahdschâ tad nu sapulzina paschus wisbrangakus un tschaklus sirgus, kas ween atrohnami par wissu Engländeru semmi. Wis skreeschanas laiks tikkai weena neddela; bet daschu reis par gaddu atkal zittu neddeku no leek. Prohti, ka us tahdu skreeschanu ihpafchi gahda, audse un ismahza paschus staltus un baggatus sirgus no Uraberu semmes un kur tik dabbut warr. 8 deenas papreeksch awises flud-dina, kurrâ neddelâ sirgi zits par zittu skrees; tad ne retti ir pats kehniensch turpu dohdahs. Ze nu warr dohmaht kahds pulks zittu augstu baggatu kungu, un skattitaju un derretaju pulks.

Patti skreeschanas tekka gan drihs us kahdu juhdssemmes garra, taisna, un masa ihfa sahle to apaugufi; diwi augsti tschetrkantigi pihlari kas tuwu pee fahdscha uszelti, rahda zetta gallu un tezzeschanas mehrki. Als weena no scheem pihlareem irr tas swehrinachts farg; schis no spreed tam skrehjesam to gohda makfu, ka galwu winsch papreeksch eeraug ais sawu stabbu.

Labbi ismahziti jahjesi, kad tahdu gohda skreeschanu dohma usnemt, tad sawu meesu ar mehrdeschanu ittin us to fataisa. Schee jahneeki mehds buht masi no auguma un weegli sifki wihriini. Tahds skreiju jahjis, kas zittu noderr, dabbu bes to derreschanas makfu, par katru

skreeschanu sawas 5 gineas, tas irr us kahdeem 30 sudr. rubl. Winnu apgehrbs tai stunda irr: ihfs kamsoblis no sibschu drehbes, masa waffaras zeppure bes mallas, tikkai ihfa schirmite preekschâ, ahdu bifes, un garri affi peefchi lihds ar labbu jahjamu pahtagu. Kamsoblis un zeppure ikreis weenadâ pehrwê, farkan, dselten u. t. j. pr. Paschi skreiju sirgi gandrihs wiffi mehds wahji buht, schauras fruchtis un garras stingras kahjas, spalwa teem sinalka un ihfa, un kalls garfch un flais. Woi ehreli woi kehwas us skreeschanu ismahza, un nekad skaidru sirgu. Sirgi irr kalli bes stohdeem; krehpes fapinn abbejas pussês ar salmeem, un istaisa par jaukahm bisehm. Gemautam stipri lauschni, zittabi nekahds brangums: mugguru apklahj ar willanu, us ko tad it masu gluddenu englischu seglu leek, tas pats irr preekschâ un pakkat ar lihkumu, un tik weegls, ka daudsreis wairak ne swerr ka 3 mahrzinus.

Tahds skreiju sirgs makfa lihds aston simts selta gabbaleem (muhsu naudâ 4800 sudr. rubl.) brihscham wehl wairak. Papreeksch wiffadi ismehgina tahdu tezzetaju, kahds wiinna spehks un tikkums, un kad nu zerre ka labs buhs un kaunâ ne paliks, tad wiinnu ne retti treschâ gaddâ buhdamu jau aiswedd skreijamâ weetâ, lai rahdahs; 8 gaddus wezzus sirgus gan retti tur uswedd, tapehz, ka pee tahda spehziga darba, paschas jaunibas luste un mohdribas waijaga. Up to laiku kad jafkreij, tad sirgeem mas feenu dohd ehst un nobohkatas ausas, un mahza un skubbina tohs weenumehr tschakli un jo tschakli skreet, lai eenemmahs dwaefchu taupiht.

Tai deenâ preeksch skreeschanas, usraksta kahds swehrinachts wihrs, to jahjamu sirgu, un no kahdas zilts irr; woi nu pawaffara woi ruddena kummelsch buhtu, bet wiinna wezzumu

ffaita allasch no pirmas Mei deenas. Rahbas stundas eekam fahks ffreet us derreschanu, sirgus eewedd tai stalli pee freijamas teffas, fur swarri pakahrti. Tè nu jahjeji tohp swerti, eekam sirgam muggurâ kahpj. Kad pascheem lihds ar sedleem naw peenahkams swars, tad winneem eeleeek bifses kabbatôs tik dauds alwas, kamehr teem norunnahs swars, jo zik ween derr, tee arri noleek sinnamu swarru, jo ehrseleem un wezzeem sirgeem labpraht usleek leelaku swarru, ne ka jauneem sirgeem un kehwham. Gan allasch pa divi sirgeem ween us reis leek ffreet; tatschu brihscham arri trahpahs, ka weenâ lahgâ lihds 10 ffrehjejus usdsenn ffreijamâ zeltâ. Tad sohla ikweens kam sirgs peederr, kahdu sinnamu naudu preefsch to sirgu, kas no wisseem papreefsch zellu notezzehs. Daschubahn arri wehle un noleek, ka jahjeem brihw irr ohtram zellu pagruhtinaht fawu sirgu eeprettim scha un tâ rippinadams. Ko un kâ derretaji fawâ starpâ norunna un par ko falihgst, to leek raksteem eespeest, lai sinn un laffa kas gribb, un turpat wehl isteiz lihds, kahds wahrds un kahda spalwa sirgeem, ir to jahjeju wahrds un drehbes. To ffattitaju pulkâ gadahs tahs wissuleelakas derreschanas, un daudsreis sirgeem jau ffreijoht, wehl ahtri derr woi us to woi scho mihlu sirgu. Ikdeenas stundu pehz pufdeenas fahkabs ta ffreeschana pa wissu neddelu — us katru reisi kad jahj aiseet kahda trihs peerendeles stunda — un tâ eet ar ween lihds pulksten 4, tad tai deenâ pagallam. Molikta ffreeschanas stunda ikweens jahjeis apseglo fawu sirgu un mettahs wirfû. Jahjeis gluschi us preefschu lohkahs, katrâ rohka tam pawads, un labbâ rohka wehl pahtagu stahwu turr, abbas rohkas semmè fleen. Jahjoht mekle weens ohtram tik tuwu palikt klachtu zik ween warr, tapehz ka gohdakahrigi sirgi paschi jo stipri dsennahs un warren peespeeschahs, kad prettineeku ar azzim redseht warr. Gekam jahtneeki fahf strahdaht, tad swehrinahts wihrs ikweenu wehl usfauz un prassa: woi wiffas leetas gattawas kâ wajjaga? un kad scham atbild: „irr gan,“ tad schis kleefts: nu tad jahjeet. Gefahkumâ ikfatsr fawu sirgu tauwa, par to ka lohps jau patz gribb ffreet un lausch-

nus puttahm kohsch; lihds pufszeltam jahjeji turrahs kohpâ; bet nu palaid pawaddus, un sirgs teek fawâ wallâ; tad arri eet; tu Deewin! kâ patz sibbins, woi wehjsch sirgu kahjas zelt? tik ko redseht warr ka schahs peedur semmi — un raug jau klacht irr pee mehrka pihlareem, kad nule tikkai tawâs aufis ribhj un atffannu no breefmigas ffreeschanas. Metti kahdam wajjaga peefschu jeb pahtaga paligu us paschu gallu, jo wehl paschâ beidsamâ brihdi gahschahs steepdamees us mehrki, kas paffak palizzis, 7 woi 8 minutu starpâ sirgs noffrehjis 4 Englenderu juhdses; huja fur kahjas!! —

Tikpat arri tee sirgi kas paspehlejschi, ne paleek ne zik tahl nohst no mehrka, un sirgu kas 200 ohlefschu paleek paffak, to ne kad wairs ne drihft us ffreeschanas plazzi west. Bet tè nu warr dohmaht, ar kahdu duhschu tee derretaji, kas tur ffattischanas namnâ kohpâ palikkuschi, us faweem ffrehjeem ffattahs, un no bailehm woi no zerribas kâ pahrnehti, stihwham azzim tohs pawadda. Tas swehrinahts wihrs tur gallâ, isteiz taisnibu spreesdams, kursch sirgs pirmas bijs, un winna spreeschanaî tizz, un neweens ko prettim runna. Kad abbi sirgi ittin weenâ reise kohpâ mehrki atsneeds, tad wiffa derreschana par weltu, un to zeen ka nebijuschu. Pee pascha mehrka nahzis, ikweens darbojahs fawu sirgu apturreht; bet labbi ja simtu sohlu starpâ to eespehj. Pascheem jahjeem dwaescha peetruhft un tee gruhti elsch un kâ apflahpti; waigi teem bahli kâ kehnam. Kad nokahpuschi no sirgeem, tad atkal tohp swerti ar wisseem segleem, ka warr sinnaht, woi naw kahdu blehna darbu darrijschi. Kahds puhlijsch sirgeem! tatschu to pahrzeefsch un weeglaki panesf ne ka bij dohmaht. Gan nahsus isplefch platti ahtri puhfchoht, isprauslosahs, wiffa meesa teem drehb, un wiffas dsihflas resnas kâ sapampuschas, tatschu pahrlceku ne puhfch, bet wehl muddigi un ahtri, ne gribb kluffu stahweht, bet semmi sitt, trand un kassa ar kahjahm, un daudsreis ne rimst tikpat kâ eefahkumâ. Sedlus winneem nonemm us weetas; tad teem eeleeij muttè druszim uhdena ar baltu wihsu, un eewedd stalli, fur winnus

tudat tihri, un tik ilgi ar salmeem bersch, fa-
mehr gluschi faufi paleek. Gan allasch atroh-
dahs ka no fegleem speesti, nu ar willanu win-
nus apfeds un tad apfahrt webd. Pee katras
fkreeschanas zittus jaunus firgus reds, tomehr
labbam fkrehjeam leek ir kabdas reises par nedde-
tu us derreschanu fkreet. Dasch labs kam laime
un brangs fkreiju firgs, ar to jau leelu baggatibu
fewim krahjis derredams; tapat atkal daudsi irr
kas us firgeem derredami, un zittas spehles, fo
tad ap to laifu tur New-Market fahdschâ
zeen, gluschi par nabbageem paleek un paschi ne-
laimé gahschahs. R. S.—3.

Ro Tizziba teiz klaufigam.

Tew, behrnin, buht par waddoni,
Es eeschu lihdsi dshwofchana.
Kur kohpâ buhsim beedroti,
Tew schaurâ takkâ ne truhls ganna.]
Utdarri rohku, eelischu
Tur mantas, fo ne pamettissi;
Utdarri azzis, spohschumu
Tad augstiba tu eeraudssifi;
Utdarri firo', es dahwinaschu
Tew mihlestibu, Kristigajs,
Lihds atsihfi to Zehwu paschu,
Kas statt us tew kâ mihlotajs.

Tew gribbu fargah, jaunekli,
Kâ flaidru, drohschu, kur tu kaphi;
Tew klahr buht, kur besdibbeni
Uk draud, un bailigs garram rahpi.
Es altari, kas firdi tew,
Ar swehtu glistuminu fegschu,
Par uppuri patz dohschu few',
Kâ swehta leesma wirs ta degschu.
Tew dshfchu, ka tu feigtees klahru
Pee publineem tabs dshwibas,
Un swehtu darbu ne atstahru,
Ro Debbes-Zehws no tewis praff'.

Tew gribbu spihdeht, prah-ta-wihrs,
Ka drohschas mahjas warri stattiht,
Un swehtâ meerâ, firdi tihrs
Us pasaul's neleetibahm stattiht.
Par jaunu deenu jautribu
No mannis nemfi druwas fehtas,
Lihds gohda-firds tew rahditu
Tahs sehjas, kas irr muhscham swehtas.

Zaur manni dshwu mantu krahfi
No ihstahm, augstahm gudribahm
Un sawâ zekkâ ne apstahfi,
Kas eet us swaigsnehm augstahm.

Us manni, wezzin, palaujees;
Mans drauga spehls tew ilgi nesse.
„Uk, faule speede!“ — nopubtees;
Mahz lihds kur wehsma gaisu dsesse.
Man flaisa wakfar=blahsmina
Un swaigschnu spohschums augstâ ehkâ —
Uk tizzi! kad draud flummiba;
Driht buhfi tur, kur jaunâ spehâ
Tu pazelfees. Kad duffeis buhfi
Tu manâ dsestrâ pawehni,
Zaur manni tahdâ dshwé krahfi,
Kur lihgs motees buhs muhschigi!

M — r. S — r.

Teefas fludbinaschanas.

Us pawehleschanu tabs Keiserikkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 1c. 1c. 1c.,
tohp no Baldohnes pagasta teefas wiffi parradu deweji
ta nomirruscha Baldohnes meschafarga Walku Mahr-
tina, pah kurra mantu parradu deht konkurse spreesta,
usaizinati, 2 mehneschu starpâ un wiswehlat lihds
4tu Juhli f. g. scheid pteiteetes un saigaidiht fo teefa
spreedihs. Baldohne, 2râ Mei 1836. 3
(T. S.) ††† Skahbul Zehlab, pagasta wezzakais.
(Nr. 71.) U. E. Bemoll, pagasta teefas ftrihweris.

Us pawehleschanu tabs Keiserikkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 1c. 1c. 1c.,
tohp no Palangas pagasta teefas wiffi tee, kam kah-
das taifnas prassichanas pee ta bijuscha Palangas
faimneeka Andrei Skizza buhtu, usaizinati, pee sau-
deschanas sawas teefas 23schâ Juhni f. g. scheid pee-
teiteetes.

Palangas pagasta teefa, 23schâ April 1836. 3
(T. S.) ††† Zahseps Wajnor, pagasta wezzakais.
(Nr. 107.) C. Edlon, pagasta teefas ftrihweris.

Us pawehleschanu tabs Keiserikkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 1c. 1c. 1c.,
tohp no Erzogu muishas Krohna pagasta teefas wiffi
parradu deweji ta nomirruscha Wikales muishas
Plohsta krohdsineeka Fanne Bergmann zaur scho usai-
zinati, ja ne gribb sawu teefu saudeht, ar sawahm
taifnahm prassichanahm un wianu parahdischa-
nahm 2 mehneschu starpâ un wisswehlat lihds 27tu
Juhni 1836, kas par to weenigu un isflehgschanas
terminu eezelts, pee Erzogu muishas Krohna pagasta

teefas peeteiktees un fagaibih to teefa pehz lifkumeem
spreedihš, jo wehlaſ neweeñš wairš ne tapš peeañmš.

Erzogu muifchâ, 27tâ April 1836.
(L. S.) Freimann, pagasta wezzakais.
(Nr. 96.) Kollegien = Sekreterš Boehm.

Uš pawehleſchanu taħš Keiferifkas Majesteetes,
ta Watwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis 2c. 2c. 2c.,
tohp no Kuldigas Krohna pagasta teefas wiſſi tee,
kam kaħdas taiſnaš parradu praſſiſchanaš pee teem
liħdſſchinnigeem Krohna Tigweš muifchâš ſaimneekem
Saldineeku Mahrtna, Kalneneeku Jehkaba, Megnu
Mahrtna un Naſchku Kriſta buhtu, pahr kurru man-
tahm, uš Kurſemmes Kambara teefas pawehleſchanu,
konkurſe ſpreeſta, ušaiſinati, pee ſaudeſchanaš ſawaš
praſſiſchanaš liħdſ 28tu Mei ſ. g. pee ſchihš teefas
peeteiktees.

Kuldigas pagasta teefa, 2trâ Mei 1836. 2
††† Dindſche Kriſt Walter, peeſchdetaiš.
(Nr. 279.) E. Schwarz, pagasta teefas ſfriħweriš.

Wiſſi tee, kam taiſnaš praſſiſchanaš pee ta Keelaš
Cežawaš muifchâš ſaimneeka Stubburu Muzzeneeku
Jahna buhtu, pahr kurra mantu konkurſe noſpreeſta,
teek ušaiſinati, 8 neħdeku ſtarpâ, prohti liħdſ 15tu
Juhni ſ. g. pee ſchahš teefas peeteiktees, zittadi ne-
weeñš wairš ne tapš klaufihtš.

Keelaš Cežawaš pagasta teefa, 20tâ April 1836. 1
††† Deetlau Peter, peeſchdetaiš.
(Nr. 52.) Friedr. Kade, pagasta teefas ſfriħweriš.

No Wiſſeš muifchâš pagasta teefas tohp wiſſi tee,
kam kaħdas taiſnaš parradu praſſiſchanaš pee ta liħdſ-
ſchinniga Wiſſeš ſaimneeka Anteiſaimu Sprizza Bud-
del buhtu, pahr kurra mantu inventariuma, truħſku-
ma un zittu parradu labbad konkurſe ſpreeſta, ušai-
ſinati, wiſwehlaſ liħdſ 6tu Juhni ſ. g. pee ſchihš pa-
gasta teefas peeteiktees.

Wiſſeš pagasta teefa, 11tâ April 1836. 1
(L. S.) ††† Kalkeneek Danzke, pagasta wezzakais.
(Nr. 19.) G. Reichmann, pagasta teefas ſfriħweriš.

No Ruſſcheš pagasta teefas tohp wiſſi tee, kam kaħ-
das taiſnaš praſſiſchanaš pee teem liħdſſchinnigeem
ſaimneekem Weħweru Erneſta, Kallaudu Jahna, Sil-
linu Mahrtna, Dohbumu Andreija un Deppu Mahr-
tina buhtu, pahr kurru mantahm konkurſe ſpreeſta,

ušaiſinati, liħdſ 20tu Juhni ſ. g. pee ſchihš pagasta
teefas peeteiktees, ar to pamahziſchanu, ka tee kaš
ne peeteikteeš, wehlaſ wairš ne tiſš klaufiti un ſau-
deħš ſawu teefu.

Ruſſcheš pagasta teefa, 18tâ April 1836. 1
Laukaruggai Furre, pagasta wezzakais.
(Nr. 12.) D. Kälpe, pagasta teefas ſfriħweriš.

Krohna Walteku muifchâš mohdereſchana no 40 liħdſ
60 ſlauzamaħm goħwiñ, tapš no Jahneem 1836
liħdſ Jahneem 1837 uš weenu gaddu uš arrenti iſ-
dohta. Kam patiktu ſcho mohdereſchanu uš arrenti
nemt, tohp ušaiſinaħtš, 20tâ Mei ſ. g. preekſch puſ-
deenaš Waltekaš muifchâ atnaħt. Krohna Klobſter-
Niſputteš pagasta teefa, 1mâ Mei 1836. 1

††† Andul Peter, peeſchdetaiš.
(Nr. 91.) Fr. Grening, pagasta teefas ſfriħweriš.

Laš, kaš weenuš rattuš preekſch wairak ka puſš
oħtra gadda tanni pee dſimtaš muifchâš Liwen = Behr-
ſen peederriġâ Upešmuifchâ nolizziš un kurſch noliz-
zeiš nepaſihtamaš, tohp zaur ſcho ušaiſinaħtš, ſchoħš
rattuš diwu mehneſchu ſtarpâ no appaſſchraſtitas dee-
naš, prett atliħdſinaſchanu taħš ſluddinaſchanaš ma-
faš, ſcheit prettim nemt, ar to pamahziſchanu, ja
ſtarp ſcho laiku neweeñš ne peeteiktoħš, kam tee ratti
peederreſtu, tad tee peeminneti ratti pagasta laħdei par
labbu tiſš pahrdohti.

Liwen = Behrſeš pagasta teefa, 30tâ April 1836. 3
(L. S.) Unš Meyer, pagasta wezzakais.
(Nr. 118.) P. Lembke, pagasta teefas ſfriħweriš.

Wiſſi tee, kam kaħdas taiſnaš praſſiſchanaš pee ta
Pakaifeš ſaimneeka Kraſſinu Janna buhtu, pahr kurra
mantu konkurſe ſpreeſta, tohp ušaiſinati, wiſſwehlaſ
liħdſ 6tu Juhni ſ. g. ar ſawahm praſſiſchanaħm pee
ſchahš pagasta teefas peeteiktees, jo pehz ſchi termina
neweeñš wairš ne tapš klaufihtš.

Pakaifeš pagasta teefa, 9tâ Mei 1836. 3
††† Inga Zimmerreich, pagasta wezzakais.
(Nr. 35.) S. Freyberg, pagasta teefas ſfriħweriš.

Zitta ſluddinaſchana.
Aprila mehneſi ſ. g. tappe Jamaikeš ſaimneekam
Perkoinim 2 ſirgi, weeñš balts un oħtrš bruħnš 6 — 7
gadduš wezzi, noſagti. Kaš pahr ſcheem ſirgeem
taiſnu ſinnu doħd, dabboħn peenaħkamu pateizibaš
naudu. 1

B r i ħ w d r i ħ k e ħ t .

No juħrmaħlaš-gubernementu augſtaš waldiſchanaš puſſeš: Hofraħt von Brauñſchweig, graħm, pahrluħkotaiš.